

Släkten Stenhammars krönika

N:r 13

Utgiven av "Släkten Stenhammars Förening"

(Märk brevens nummer)

Redaktör fru K. Stenhammar-Nordlander, Katarina V. Kyrkog. 6

Detta är ett Häradshammars-nummer. -

De sex första breven stamma från sådana som haft Häradshammar på Vikbolandet till hemort. Det sjunde brevet visar vackert drag av hjälpsamhet hos en hårt arbetande, stor tonsättare.

Brev nummer 1 är troligen från september 1843. Adjunkten hos Chr. Stenhammar i Häradshammar, August Tornberg, har skrivit det till studeranden i Stockholm, Per Ulric Stenhammar. Nr. 2: Berättelse om trotjänarinnan Lisa. Nr. 3: Brev från Chr. Stenhammars dotter Hedvig till Per Ulric. Nr. 4: Brev från Prosten doktor Chr. Stenhammar till sonen Wilhelm. Nr. 5: Brev 19/6 till Wilhelm från Per Ulric rörande tre små bröderna (Wilhelm, blivande naturvetenskapsman, tidigt död. - Fredrik, operasångare med underbar tenor, som förstördes i Paris av lektionerna; sedermera blev han tullkontrollör. - Evald - med tiden doktor och prost i Vretakloster. Nr. 6: 21/4 1854 brev från Per Ulric (arkitekt och tonsättare) till systemen Hedda i Häradshammar. Nr. 7: 28/8 1917 - Den förres yngste son skriver till sin kusin Anna Neiglick född Tornberg på Boo i Västra Harg. Hon var dotterdotter till Chr. Stenhammar.

1

Troligen var det i september 1843 som August Tornberg skrev nedanstående till "Min käraste Vän:" Per Ulric, som studerade i Stockholm. Först tackar Tornberg för brev och beklagar det oblida vädret, som orsakat snuva. Sen övergår han till ett roligare ämne: "Nu till Gossarne. Friska och lifliga rusa de omkring på sina fristunder i grå yllebyxor o dito jackor med så väldiga dimensioner i höjd och bredd att föga mer synes af ansiktet än nästippen och en liten röd fläck på hvardera kindbenet. Måndags o Thursdags aftnar vid posttid kommer hela skaran intrafvandes o frågar - den ene efter den andre - Hedda, Pastorn, Vendela, har det kommit något bref från Per Ulric, hva? - --- Kurre har intagit sin plats i yttre rummet och sålunda äfven om nätterna blifvit skild från lilla Lisa. Qvällar och mornar trippar dock den gamla beskedliga Gumman omkring sin älskling, pallrar och jollrar med honom. Han anser sig likväl nu vara karl för sig sjelf, och när han tycker Gumman dröjer längre än behöfligt är, affärdar han henne helt hastigt och lustigt med ett: nu kan du gå din väg Lisa".

Tornberg fortsätter med berättelser om de övriga i familjen. Avslutar med vackra, förmanande ord till Per Ulric.

2

"Lilla Lisa" som August Tornberg omnämner i brevet nummer ett, var en trotjänarinna i Chr. Stenhammars hus och hemmets goda ängel. På uppmaning av min kusin Anna Neiglick, född Tornberg, skrev jag upp den gamlas historia som jag hört den berättas. Lisas historia har

legat i hennes gamla psalmbok sen år 1916. Då levande släkt av de mina intygade att jag berättat sanningsenligt. Här följer den:

Denna gamla psalmbok användes alltid av min pappa vid morgonbönerna och var honom synnerligen dyrbar och kär därför att han ärvt den av gamla Lisa, barn gumman i Häradshammars prostgård. Lisa kom samman med en vandrande, uthungrad skara västgötar till det bättre lottade Östergötland. Det hade varit dålig skörd överallt det året. Hon tycktes inte minnas sin hembygd och var ej säker på sin ålder, som hon trodde var 18 år. Hon fick stanna i Chr. Stenhammars hem i Törnevalla. Då låg den yngsta av hennes blivande matmödrar i vaggan. Lisa stannade nämligen hela sitt återstående liv i Chr. Stenhammars tjänst. Hon uppnådde högt ålder, troligen 80 år, och tjänade först under Farfars första hustru, sedan var Farmor hennes matmoder och sist faster Hedda. - Hon började som lagårdspiga, blev med tiden mera betrodd och hade då hand om husfolkets lekamliga väl såsom kokerska. Vid pappas födelse var Lisa barn gumma. Hon var alltid mycket öm mot pappa, och när han, den yngste av en lång rad syskon, vid två års ålder förlorade sin mor, blev Lisa så gott hon förstod i mors ställe för den lille.

Litet längre fram, när gossarna kom till Lisa och skvallrade på varandra, blev svaret: "I illake unge, i ä' alle like delaktige." Hon föredrog ingen, var snäll och god mot de små barnen. När Evald somnade ifrån den goda kvällspannkakan, och gråtande vaknade vid minnet att han blivit utan, kom Lisa tröstande med glädjebudet: "Ja' har allt satt unna' lite åt en.-"

Lisa kunde inte läsa, när hon kom till Farfars hem, men när pappa och hans bröder började lära sig läsa, lärde Lisa av dem, så att hon också kunde någorlunda ta sig fram i en bok. Sedan mindes barnen henne ofta sittande vid brasan, läsande en bok som hette "Själe's samtäl med Gud". Barnen kallade den boken för "Lisas själ".--

Åren gick och gossarna växte upp och blev studenter. Lisa var gammal då. Något mönster av renlighet hade hon aldrig varit, och de unga kandidaterna rynkade nog smått på näsorna åt gummans städning, som inte precis fyllde hygienens fordringar. Men ingen ville säga något åt gamla Lisa, vilkens största glädje det var att passa "Gossarna". Till sist måste dock faster Hedda säga åt gumman att hon borde lämna städningen åt en yngre --- Lisa fick på gamla dar bli hönsgumma. Hon blev nog ledsen först över degraderingen, men tröstade sig med kycklingarna, som blev hennes skötebarn den tid hon själv började bli barn på nytt.

När det kom skjutsar med främmande upp på gården denna tid, brukade Lisa klaga litet: "Nu blir de nog te å hacke å nacke mine små kycklinge". - På ålderdomen råkade gumman bryta ena benet i halkan. Hon var sedan mycket ängslig att Farfar, som också var gammal, skulle snava och bryta sig. Men det blev istället Lisa som än en gång råkade illa ut - med andra benet. Sen dess fick hon en mycket lustig gång, haltade åt båda håll - men arbetade fortfarande villigt med sin höns-gård.

Lisa hörde till dem som väl ta vara på allt. När hon skulle ordna i medicinförrådet och slå bort alla gamla medicinskvättar, slog gumman samman alltihop i en större flaska. Sen tog hon sig en styrketår då och då, ty "allti' gör de gött i nå'n vrå".

I köket fanns knivar som användes i vardagslag och nyare sådana som togs fram åt hantverkare eller tillfälliga gäster i köket. Vardagsknivarna blev utslitna och Hedda tog fram de bättre till daglig användning. Men Lisa hade ögonen med sig och sparade. Hon gömde de nyare knivarna - uppe på vinden. Där hittades de fort nog och kom åter i bruk. Men rätt som det var hade Lisa åter gömt undan de nya knivarna,

och faster Hedda måste säga till henne på allvar. - Lisa brukade ta fram såpa, när sådant behövdes, men var inte så noga att torka händerna efteråt, varför låsen lätt blev smetiga i köksregionen. På tillsägelse därom svarade Lisa: "Äsch, de kan fäll inte finnes renere" - (än såpa).

När faster Paulina och August Tornberg skulle gifta sig, fick Paulina det enda fina som Lisa ägde: En blommig schal. - Jag tror och hoppas att jag har den schalen, en storblommig, nu trasig schal, bland mina minnessaker från Boo.

Lisa vårdades ömt i Häradshammarshemmet under sin långa sjukdomstid före hennes bortgång. - Hennes gamle husbonde höll ett mycket vackert tal över henne, då hon begrovs. Och för mig är hennes gamla psalmbok en kär och helig relik.

- . -

3

Den 31 september 1843 skrev Hedda i Häradshammar ett rart brev till "käraste Per Ulric" i Stockholm. Hans lilla förkylning oroar den moderliga systemen, och hon förordar Lacritsmjolk eller dricka med talg, så att han snart blir bra igen. Paulina har frossan - och fägnas med Salmiacs Emulsion efter Collins ordination, vilket hon haft nytta av, ty på lördag var hon med övriga familjen till Jonsberg. - "Pappa för rättade gudstjensten der emedan Pastor Phalén hjälpte sin bror i Rönö. Vi lågo öfver natten hos Svartsens, kom hem kl. 11 måndag förmiddag, då vi på gården möttes av Axel som varit här sedan afton. Han var kvar till thorsdagsmorgon, han gör en resa till sina bekanta på denna orten och till sin moder. Han bad mig hälsa dig. Om tisdag skulle du vara hemma, då vänta vi Hummelhjelm hit och systrarna, och glädjen står i taket på pojkarne. Jag skall väl skriva och låta dig veta hvad vi då roa oss med. Nu hinner jag ej mer än säga dig tusende hälsningar från syskon, Pastorn och Vendela ...

(Axel Stenhammar var brorson till Chr. Stenhammar; släktåldermannens farfar. - Präst i Grebo, senare lantbrukare i Lilla Greby, Askeby f. 1815, d. 1853. - August Tornberg var "pastorn" sedermera Farfars efterträdare i Häradshammar. Lagman Hummelhjelm på Boo i Östergötland var gift med Ev-Sophie Stenhammar, Halvbror dotter till Chr. Stenhammar, "syskonen" var Caroline och Hilda Stenhammar).

- . -

4

Vilhelm Stenhammar, född 1832, skulle fara från Linköping till Uppsala för att avlägga studentexamen. Det var troligen år 1851. Hans far skickar honom följande vägledning för uppehållet i Stockholm m.m.

"3 september (i Häradshammar)

Min hjertans kära gosse!

Du har ej tid att läsa långa bref. Derför kort!

Jag önskar att du icke måtte vid profskrivningarne röna någon stor motgång. I alla fall, håll dig vid godt mod! Det är det förnämsta. Igår afgingo härifrån 3 bref eller rättare 4, för din räkning. -- För alla händelser -- skref jag igår till Tham. Således kan du möjligen vänta att, vid landläggningen i Stockholm, Per Ulrics vän Hansson kommer dig till möte. Den samlar vanligen en massa folk. Men om Hansson icke sjelf kommer och frågar efter Wilhelm Stenhammar, så kan man dristeligen gå i land och ropa: "Hansson"!

I händelse han icke finnes och ej inställer sig innan du med

tillhjälp af bärare får dina saker öfverflyttade på Upsala-ångbåten, så är ej annat råd, än att du följer någon af dem som erbjuda rum att hyra, eller bättre att du frågar någon af dagdrifvarne som icke ser för sluskig ut, om han kan visa dig vägen till St Johannis fattighus på Norr emot skälig vedergällning. Vägen går öfver Riddarholmen, Riddarhus-torget, Myntgatan, förbi Lejon Slottsbacken till Gustaf Adolfs torg. Under vandringen får du då se först Riddarholms-kyrkan, Gustaf 1:s buste midt för Riddarhuset, Slottsfacaden åt norr med Lejonbacken, Norrbro med Josephine-plan nedanför till höger och Bazarn till venster, samt Gustaf II Adolfs buste på Gustaf Adolfs torg. - Kommer du riktigt till Johannis fattighus och Thams så tidigt, att du har två å tre timmar på förmiddagen, så kan du efter en liten stund bedja Hansson följa dig, så att du får se Carl d. 13des torg, Jacobs kyrka och öfver Gustaf Adolfs torg tillbaka till slottet, som du då kan kringgå och betrakta, vidare utmed skeppsbron till Gustaf II:s bust, som är ett mästestycke af Sergel, och rundt omkring till Slussen. Men längre tour kan du icke göra. - Jag har ock skrivit till Professor Wahlberg och bedt att han skulle till Thams skicka en lapp med anbud till dig, om du kommit dit, att på em få se Riksmuseum. Nog gör han det. På den tid han bestämmer bör du då vara vid Vetenskaps Akademiens hus. Ingången är icke vid torget utanför husets långsida, utan vid kungsbacken på Drottninggatan, en stor port, som öppnas då man ringer på klocksträgen till venster. Man kommer då genom hvalfvat in på en gård, går åt venster förbi brunnen, samt till en grönmålad port i staketet upför ett par trappsteg och genom den in på en stor gård, sandad främst men åt höger planterad med en mängd små buskar och en conisk brunn. Man går rätt fram från porten till det midt emot belägna huset. Der bor prof. Wahlberg i andra våningen. Ring på den med glastrutor försedda dörren i trappan.

Om du i Museum träffar Professor Sundewall får du helsa från mig och kalla honom Farbror liksom Prof. Wahlberg. Men observera att du icke alltför länge får stanna i Museum och göra dem besvär.

Om du kommer till Thams, så bör du lägga ifrån dig de penningar du har förseglade, när du går ut. Då är du säkrare för alla tillfälligheter - och jag kan ej tro att du skulle glömma återta dem innan du far af till Upsala. - Mag Widéns bref till fröken von Unge afgick äfven igår för din räkning. Du mins väl, att du, vid ankoms-ten till Upsala, skall låta bära dina saker till Engelbrekts nya hus vid prins Carls bro och der anmäla dig hos Fröken. - Jag skref slutligen igår till Professor Carlson, men i ovisshet om Riksdagens slutadresserade jag det på Stockholm. Det kunde derföre hända att det, ifall Carlson rest till Upsala före brefvets ankomst, icke hunnit fram till Upsala. Men det kommer nog - och om du Tisdagen gör ett hastigt besök hos Carlson, kan du fritt säga att din far helsar farbror men har skrivit i förra vickan. - När du stigit ombord på upsalabåten, så glöm inte att der kan vara folk, som observerar på de unga Student-candidaterna.

Om Riksdagen i det samma vore slut, kunde sjelve Carlson vara ombord eller andra Academiska lärare. Det gäller att taga vara på sig, för att icke bereda sig ett ondt rykte.

Jag beder dig ej glömma att Lördagen köpa en bastmatta till dina sängkläder, och låta sy den med segelgarn om dem, samt därpå fästa en lapp med ditt namn. Innan du reser borde du kanske gå till Biskopens på visit. Du gör dock dermed huru du vill. - Några ord hoppas jag du skrifer Lördags afton eller anmoda Evald att skriva --

Jag frågar inte stort efter om du icke får så stora videtur i testimonium - det är strunt värdt: men nog vill jag gerna veta huru

det gått för dig. - Jag hoppas att du, efter ankomsten till Upsala, icke låter dissipera dig, utan använder tiden träget till repetitionen. Du må då icke förgäta Natural-historien och Mathematiken, synnerligen den förra. Efter examen får du tillfälle att se dig om. Tag dig till vara för Abituri-calaset.'-----

Gud välsigne dig, min kära gosse! Din i alla tider tillgivne

Chr. S. "

- . -

5

Den 9 juni 1851 arbetar Per Ulric i Risinge och bor å Stjärnvik, där han finner sig väl. Han säger några allvarsord till bröderna Wilhelm och Evald, som båda ha begåvning för bokliga studier i högre grad än den mycket musikaliske och konstnärligt begåvade Fredrik. Han vänder sig till Wilhelm: "Om Fredrik är dig underlägsen i kunskaper, så bör du besinna att han är mer än ett år yngre än du och kanske af naturen mindre väl utrustad. Behöfver han upplysningar och hjälp af dig, så måste du med beredvillighet lämna dem utan förebräelser för okunnighet och dylikt. Äfven har jag tyckt mig se både hos dig och Evald en benägenhet att göra narr af eller drifva med honom. Det går alldeles icke an, det måsten I begge aflägga. Kanske är det just detta som vållat att Fredrik, då han icke fann trefnad i sina bröders sällskap, sällat sig till andra kamratskaper. - - - Minns du huru vi alla gjorde narr af honom menande att han icke skulle vilja bära mitt knyte, och huru beskedligt han kom släpandes med dot utan att det ringaste låta förstå att han var missnöjd, fastän vi varit rätt stygga mot honom. ----

-----"

- . -

6

Den 21/4 1854 kommer ett oändligt rart brev till Hedda från Per Ulric. Han skriver: "Jag vill nämna för dig, att jag har lite penningar, som jag för tillfället inte behöfver, och det skulle vara mig kärt att lämna dig deraf hvad du påhåller för att till sommaren kunna företaga någon för din helsa nyttig badresa. Tänk derföre nu på hvad som kan vara gagneligt, fråga läkare o.s.v. För kostnaden blir nog råd. 100 Rdr Banco afsätter jag för ditt begagnande nu genast -----".

Hedda hade ej något morsarv som hennes halvsyskon. En badresa för henne, bekostad av Per Ulric, det blev väl som en lyckodröm för den hårt arbetande husmodern Hedda. - Jag förmodar att resan blev av.

- . -

7

Göteborg 28 aug. 1917

Kära kusin Anna Neiglick.

29 april - 28 augusti, maj, juni, juli, augusti gör mig fyra månader, och jag kan med tämlig säkerhet utgå från, att du för länge sedan upphört vänta dig något svar på ditt vänliga bref. --- Kort och godt: jag fick ditt bref just vid säsongslutet, och som jag redan vid säsongens början ådragit mig en akut öfveranstängning, från vilken jag icke haft tillfälle restaurera mig, var det första jag fick göra vid feriens början att koppla af allt och lägga mig på rygg, och

jag har sedermera hela sommaren inte hunnit annat än vara lat. Ditt brev kom in i en packe af andra obesvarade brev och ouppklarade papper, och där blef det skam till sägandes liggande, tills det idag äntligen åter ser dagens ljus. Kan du förlåta mig?

På mitt föranstaltande fick du kanske en priskurant från Malmsjö, den bad jag dem sända dig i afsikt att snart skriva till dig men det stannade vid tanken. Nu vill jag säga dig det förnuftigaste du efter min tanke kan göra är att försöka bringa upp den där piano-kassan till ett sådant belopp att du kan köpa en Malmsjöflygel af mindre storleken. De äro nog i förhållande till sitt pris det bästa du för närvarande kan få, och de äro verkligt bra. Tyska instrument bör man akta sig för, så länge kriget varar, med järnsträngar och hemmagjord mekanik - före kriget köpte ju alla de stora firmorna sina mekaniker från Frankrike. Malmsjö kunna leverera lika goda instrument som före kriget, sedan de i våras åter lyckades få in amerikanska kopparsträngar, de enda bassträngar som äro fullgoda.

Att köpa ett mer eller mindre slitet piano i andra hand är inte roligt.

Och pianino på Boo - nej, det går inte

Om och när du vill, skall jag gärna söka ut en flygel hos Malmsjö. Det är bara midt öfver gatan.

Men kanske kommer jag alldeles för sent nu med mina råd och erbjudanden. Du har kanske för länge sedan tagit ditt parti och klarat ut saken utan mitt bistånd.

Jag var just uppe hos Ernst, då vi fingo underrättelsen om Faster Carolines död. Tyvärr kunde ingen af oss resa ner.

Ja, kära Anna, nu ha vi definitivt ryckt upp i den äldsta generationen. Kan du tänka dig att jag har en son, som går i kronans rock i Sköfde. Och vår lille minste skall bli student i vår ett år till. Han har just idag kommit in för att börja sin skola. Helga och flickan Hillevi äro ännu några dagar kvar på Fiskebäcksil, men jag väntar dem in om några dagar. Själv har jag sedan några dagar suttit här för att börja ta itu med allt som jag nu en lång sommar försummat. Hvarpå detta brev ju är ett litet bevis.

Med hjärtliga hälsningar till dig själf och till Gideon.

Din tillgifne kusin

Wilh. Stenhammar.

- . -

Den 15 september 1917 tackar Wilhelm Stenhammar sina kusiner vid Boo för härliga äpplen "till fröjd för våra ögon och gommar." "Ett litet stycke Östergötland, som kändes långt inne i skumma själsdjup". Den 17 samma månad har han åter fattat pennan och säger sig sväriligen skämmas "som en riktigt ful, gammal Adam, när jag biter i dina äpplen". Malmsjöflygeln, som Anna Neiglick spekulerade på, kunde ej längre fabriceras. Det var krigets fel. Brist på kol, sprit, filt m.m. - "Nu kan jag inte ge dig annat råd än att tillsvidare dra dig fram med din gamla taffel och vänta tills världen blifvit förnuftig igen".

I januari 1918 hade det ljusnat något. Snart därefter ägde Anna Neiglick på Boo en härlig Malmsjöflygel, utvald av hennes store älskvärde kusin Wilhelm Stenhammar.

- . -

Släktåldermannen mottog år 1953 en förfrågan om Christian Stenhammars gravplats å Häradsammars kyrkogård kunde snyggas upp. Stake-tet var ej i gott skick och fackmän hade tillrätt att det togs bort som mindre lämpligt och ersattes med stensättning.

Elisabeth och Arne, Jan och Kerstin Stenhammar besökte graven år 1954. Kostnadsförslag för ändringen lovade oss kyrkoherde Curt Nils-son. - Christian Stenhammars efterkommande ha tillfrågats om sina önsk-ningar genom mig eller genom styrelsemedlem. (Elisabeth hade ett gott förslag angående stensättningen, som följts -).

År 1955 satte sig kyrkoherde Nilsson åter i förbindelse med Arne Stenhammar, och de båda herrarna överenskom om att ta emot förslaget från Häradsammars församling, att denna bekostade förändringen med blott 500:- kronors betalningsskyldighet från släkten Stenhammar. Släktåldermannen ansåg - liksom släktföreningens styrelse - att släkt-kassen skulle betala tvåhundra femtio kronor. Det återstående ha Kerstin och Evald Stenhammar skänkt till släktföreningens kassa för att användas till Häradsammarsgravens förbättring enligt experts förslag.

Kerstin har överlämnat en kopia av Giovanni Bellinis "Kristus efter uppståndelsen". Jag har utfört den å Nationalmuseum. Denna tavla har tacksamt mottagits av socknens kyrkoherde och kyrkostämman. Ramen har arkitekt v Schmalensee utvalt åt mig. - Den är nu place-rad inne i kyrkan mitt emot predikstolen och över dopfunten. Platsen för placeringen är gillad av arkitekt von Schalensee.

Vid överlämnandet i höstas höll jag - enligt kyrkoherdens önskan - ett litet tal berörande min Farfars minne, särskilt om hans fasta tro på Guds eviga barmhärtighet. Kyrkan var fylld av folk - Arne och Elisabeth var med vilket mycket glädde församling och mig själv. Kyrkoherdens predikan var mycket vacker och högtiden förhöjdes av till-talande kyrksång. - Blommor på Farfars grav lades av kyrkoherden, som läste Farfars Älsklingspsalm ute vid graven. Senare råkades de tre med namnet Stenhammar och kyrkovärdarna med fruar hos kyrkoherdens i gemytligt samspråk.

Den 12/7 1955 firades en glädjeriek högtid å Stjärnvik. Risinge gamla, oändligt stämningsfulla kyrka hade smyckats till bröllop, Släktåldermannen och hans maka gifte bort sin vackra dotter Birgitta med mr. Gordon Douglas Hamilton från New York. De båda unga hade råkats i Sorbonne och sedan i New York, där Birgitta vistats en god tid, utvald som stipendiat för studier i Amerika. Under jul 1954 ha-de hon vistats i sin blivande mans föräldrahem. Jag föreställer mig att man gärna tänkte på gammaldags romantik, när man såg detta unga, strålande par, som trodde på livets lyckomöjligheter.

Vigsselförrättare var komminister O. Agrell, som även höll vigseln på engelska. När brudparet intågade i kyrkan spelades Preludium av Bach i C-dur, varpå kantor Folke Gustafsson från Motala sjöng: Stora och underbara äro Dina verk - av Josef Eriksson och efter vigseln Beethovens Lovsång. Därefter spelades Händels Ouvertyr i B-dur.

Brudtärna var brudens yngsta syster Elisabeth och som best man fungerade hennes bror Jan. Kyrkomarskalkar var brudens bröder Per och Åke samt Gösta af Ugglas och Per Olof Söderberg.

Efter vigseln gav brudens föräldrar middag på Stjärnvik. -- Innan bosättningen i New York företogs en kortare bröllopsresa i Sverige.

Tyvärr kunde jag ej vara med på Birgittas bröllop, som jag mycket önskat. Men längre fram på sommaren var jag i Stjärnvik och

såg den lyckliga Birgitta skriva dagliga brev till unge maken, som återvänt till Amerika och arbetet. Var med då hennes ståtliga bostättning sändes sjövägen till det stora landet i Väster. Det jag hörde om hennes make var bara gott. Och den förtjusande och kloke hunden Pelle hade i hög grad gillat honom. (Pelle gillar mig också).

- . -

Från Åke Stenhammar kom ett rart julbrev. Barnen hade glatt föräldrarna med goda betyg. Kristina hade bästa betyget i sin klass - två stycken AB Sonja, som går i Nässjö läroverk, hade flera AB o Ba samt a i musik. Vid Luciafest i Aulan sjöng hon "Gläns över sjö och strand" solo. - Lilla Eva växer och är så stor och lång.

Gott att ha de rara barnen som ge anledning till tacksamhet - när skörden varit miserabel!

Ja, så var det Wilhelm Stenhammars vackra sondotter Görel som alldeles nyligen blivit fru Carl J.S. Lothigius och vid sin makes sida ska bygga ett hem i Columbia. Hennes farmor har sagt mig att föräldrarna gilla hennes val, men är litet ledsna över att hon kommer så långt bort.

Gamla Sverige blir visst av med sina raraste döttrar till Amerika. - Alldeles nyss stod en förlovningsannons: Dr Richard Plano, instructor vid Columbia University N.Y. och leg gymnasten Louise Grevillius, dotter till överläkare Åke Grevillius, Nyköping och hans maka, (brordotter till vår släktålderman). Det vackra porträttet under påminde livligt om Sylvia Stenhammar. - Lycka ske de unga!

Vår äldste släktmedlem Elsa Stenhammar fyller 90 år 23/5. Sedan augusti 1955 har hon haft det tråkigt och svårt, därför att hennes trotjänarinna Anna varit sjuk. Den som vill gratulera Elsa på hennes födelsedag kan skicka penningbidrag under adr.: Fröken Maj Thörning, S:t Eriksgatan 116, Stockholm Va. Självt är jag då i Paris, varför Maj samlar in pengar och överlämnar gåva.

Kerstin Stenhammar-Nordlander.